

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; a főrendi napló febr. 25-én megindult; budapesti napló: Pükler-Muszkau hg levele ismertetése, 's a t.; 1840-ki lövészverseny a pesti gyepen; magyarosodás Soroksáron; szatmármegyei óbarsi és erdélyi hírek; különféle: jegyzőkönyvi kivonat a gőzhajózási társaság közgyűléséből; 's a t.) Amerika. Spanyolország (a cortes megnyitva; trónbeszéd; 's a t.) Anglia (a tengerészeti rendkívüli költség az alsóházban megajánlva; elegy; 's a t.) Franciaország (ministerség-módszítási hírek; elegy; 's a t.) Törökország. Belgium. Gabonár. —

Magyarország és Erdély.

ORSZÁGGYŰLÉSI HÍREK: A m. Fő-R. febr. 20-ki ülésében felolvasott 's hitelesített: a m. Fő-R.él létesítendő Napló mimódoni szerkesztése, hitelesítése és kinyomtatása, valamint szinte a tanácskozási rend szabályozása iránt készített választmányi javaslat tárgyában hozott határozat. Minnek következtében a főrendi Napló febr. 25-én valósággal megindult. Országgyűlési utasítás, a katonai ujonczok állíttatása tárgyában (Vége.) V. Az állítást könnyítő eszközök. a) Az assentálás szükségére 's alkalmazatosan teljesíthetése iránti figyelemmel az országban több hely rendeltessék, miben b) az ujonczoknak azonnal katonai ruhák is adassanak. c) Felettlőbb válogatás az ujonczokban nem leendő, 's annál fogva el kell fogadni: 1) Kiknek egyikét előfogaik hibáznak, ha különben állkapozójuk jobb vagy baloldali levő fogaikkal a puskatöltés (patron) végét elharaphatják. 2) A vastag ugyan, de nem golyvás torokukat, arra figyelmeztve, hogy e testi fogyatkozás valamely sebes mozgás közbejötté esetén a lélekzést ne nehezítse, 's az életerek útját lázformán ne nevelje. 3) A szénézó vagy kancsal szemek az ujonczok látását nem hibáztatják. 4) Azok, kiknek lábaikon régiebb, már azonban jólbehörzött oly fekélyek találtnak, mellyek orvosolhatlan kemény daganatokat 's bőr-megkeményedést nem hagytak magok után. 5) Azok, kik a férfinag érkötelkéjének felduzzadásában 's ereinek abból eredő szakadásában 's a vérnek a fókzacsokbani kiömlésében szenvednek, ugyszinté kiknek ágyékukon 's lábszáraikon ércsomódások vannak. 6) A kezek egyik vagy másik ujára megcsontkítottak, csak hogy a puskasárgányát felhuzni, elsűnti 's a puskát helyesen forgatni képesek legyenek. 7) A közönszerűleg horgas lábúak, kiknek t. i. térdeik egymást nem dörzsölik 's lábszáraik kifelé görbülve nincsenek. 8) Azok, kiknek kezeik 's lábaik hegyeinek sérelmei a tag megkurtulása, vagy rövidülése nélkül tökéletesen kigyógyultak. 9) Azok, kiknek golyvás daganataik vannak ugyan, de nem nagyok, és nem kisebesültek, úgy hogy azon daganatok az alattok fekvő részek külső mozgatásuk általi megnyomasáránehezbb lélekzést nem okoznak 's általánosan véve a tulajdonképen ugynevezett mirigyos szárazító betegségre vagy színtelenségre való testi előleges elrendeztetést nem foglalnak magokban. Vége 10) kik magokról azt állítják, hogy ők nyavalyatoréssal küszködnek, vagy vizelletőket nem tarthatják, vagy sükségüket szílik ugyan, de nem próbálják. Ezekhez járul, hogy a vizsgálat alkalmával egy ujoncz se vetessék vissza csak azért, mert ábrázata felette ragyás, vagy olly noocsokjegyei vannak, mellyek egyedül az ábrázatot rubtják meg, de az egészségre nézve teljesen ártatlanok, annál kevésbbé azért, hogy valakinek ábrázatja barnás vagy fekete színű, vagy épen veres, vagy ritka hajjai vannak; egy ujoncz se mozdíttassék el továbbá a vizsgálat alkalmával azért, hogy otthoni szegényülése és mezei kemény munkái, vagy előbbi, de már kigyógyított betegsége miatt megvizsgálatásakor soványak és sápadtnak látszók, 's azért sem, hogy gyomrának megromlásából származott rendszerinti hideglelésben sínylódik, vagy ruhet és egyéb gyengébb bajú nyavalyát kapott, vagy végre: hogy új sebei vagy friss, de könnyen gyógyítható bibireses kelesei vannak. A' mit tovább az állítandó ujoncznak mértékét illeti: az öt lából fog állani, még azokra nézve is, kik életök 24-ik évét már meghaladták, csak hogy a katonai szolgálatok elviseelésére alkalmasok legyenek; egyébiránt mindazok mik magára a vizsgálat és assentálás módjára nézve, az assentálók részére szolgáló utasítás gyanánt, az 1807-ki auguszt. 15-én napján tartott országgyűlésből alázatosan a fels. elébe terjesztettek, a jelen állítás alkalmával szinte szabályul szolgálóknak, mellyek itt is következőleg adatként elő, u. m.: a törvényhatóságok gondoskodni fognak, hogy a vizsgálat alkalmával családságok ne történjenek, a vizsgálat meg ne vesztegetessenek, 's minden oly eset, az illető törvényhatóságoknak bejelentessék, 's ha a nyomozások előrehozatása után a vád megvalósul, az illető polgári orvosok, szolgálatuktol elmozdításukon felül, körülményekhez képest, a polgárlétszám által meg súlyosabban is büntetessenek, a hasonló vétségbe keveredő katonai személyek pedig kormányzati uton az illető felsőségeknek adassék fel, 's abbéli tetteért minden tekintet nélkül cassirozást, sőt ha a körülmények kívánják, még súlyosb büntetést is szenvedjen. Az assentálási foglalatosságra rendelt tagok szorgalmasan figyelmezzenek arra: hogy a válogatásra nézve az ezred parancsnokaitól nincs ó az assentáló katonatiszteknek különös utasításuk? 'S azt mihely észreveszik, az illető törvényhatóságoknak előlegesen és hitelesen jelentsék be, az által pedig orvoslatás vegelt szokott uton terjesztessék föl. Ugyanazon tagok az assentálási lajstromokat és két példányban vitendő assentálási jegyzőkönyvet a katonatiszttel együtt különösen írják alá, 's egy példányban a közönségnek adják be. E' jegyzőkönyvben a keresz- és vezetéknev, az ezred, mellyhez az ujoncz állíttatik, az életkor, vallás, élet neme, állapot, hogy t. i. az ujoncz nőtlen, vagy feleséges e' a származási és lakási hely, ha e' kettő egymástól különbözik sőt, még a pap is kihez tartozott, és földesur is, kinek hatósága alatt volt, tisztán és külön, a helyesírás szokott megtartásával jegyeztessenek fel. Szükséges ez azon témédek zavar eltávolítására, mely az abbéli fogyatkozások miatt a katonák ki-keresésében 's életök vagy haláluk kitapogatásában eddig divatoz. Egyébiránt hogy a törvényhatóságok 's általok az illető szülék, hitvesek, vagy rokonok világon és körülményesen értesítve lehessenek arról, hogy az 1830: 7. t. czikk. következtében állított 28 ezer katonából van, vagy hova lett, szoros kötelességökben fog állani a magyar ezrednek kormányának, hogy az említett 28 ezer katonát, szolgálatbeli 10 évi elteltével 's legkisebb halasztás nélkül, azoknak mind-egyikéről az állításuk alkalmával vitt assentálási jegyzőkönyv sorszáma következtével, személyről személyre készítsenek (a mennyiben közülök némelyek elhunytak, a halálukról szóló bizonyítványoknak is előadásával) kimerítő táblás jegyzéket arról, hogy e' vagy ama törvényhatóság által akkoriban állított katonák közül kik azok, kik életben maradvak, a 10 év elteltével törvény szerint valósággal elbocsáttattak, kik vállaltak újra katonai szolgálatot, a többi pedig hova lett? 'S azon táblás jegyzékek a kir. helytartó - tanács útján a törvényhatóságoknak küldessenek meg, magában értetvén, hogy a most alkotandó törvény következtében állítandó 38 ezer ujonczra nézve is annak idejében ugyanazt eslekedni, azalatt is pedig, ha közülök egyik vagy másik meghal, vagy bármely ok miatt a katonai lajstromból végkép kitörölletik, mindezekről a szükséges bizonyítványoknak is megküldésével szinte a kir. helytartó - tanács útján az illető törvényhatóságokat időről időre voltaképen értesíteni kell. Már az előrebocsáttottakból világos, hogy az ujonczok vizsgálatának köztisztviselő vagy a törvényhatóság által kijelölendő más személy befolyásával kell történni. Mellé adatik ennek azon törvényhatóság seborvosa, mellyben az állítás történik, hogy így az assentálás tárgyára nézve a polg. és katonai rendek között kölcsönös ellenör-

kodés álljon fen. Hogyha pedig az assentálendő ujoncz alkalmas voltára nézve a katonai és polg. seborvosok között kérdés támadna, illy esetben a törvényhatóságoknak orvosok kéreztessék meg, ki a mindkét rendből a végre nevezendő főbb rangú tagok jelenlétében az elébe terjesztendő kérdést megvizsgálja 's elhatározza, a felek pedig határozatán megnyugodni tartozandnak. A' már megvizsgált és assentált ujoncz semmi további felsőbb elhatározás és felsőbb assentálás alatt ne legyen. A' mult időkben ugyanis sok visszaélés tapasztaltatik a részben, hogy az ezredék, midőn a már assentált ujonczok hozzájuk megérkeztek, ezeket újra assentálták, némely követelt 's kigondolt fogyatkozásoknál fogva haza bocsátották. Azért is mindjárt az assentálás helyén, minden ujoncz szokott katonai ruhába, ugymint nadrágba, köpönyegbe és katonai bakancsba öltöztessék fel, azon közönséges ruha pedig, mellyet magával hozott, szabad rendelkezésére hagyassék. Valamint az 1807: 1. és 1808: 6. t. cz. értelmében a hadfogadás addig, míg az állítás tart. megszűnik, ugy mindazok, kik e' törvény alkotásától fogva az állítás bevégezéséig önként állottak be az ezredkéni katonák közé, az illető törvényhatóság részére a reá hárított ujonczok számába tudassanak be. Hogy pedig ezek száma a törvényhatóságok előtt tudva lehessen, azon szám a kir. helytartó - tanácsnak a hadi kormányzatek által jelentessék meg, 's a törvényhatóságoknak adassék tudokra.

Ó cs. 's ap. kir. folsége Sax Aloiz orvostanárt és cs. kir. ezredorvost családostul magyar nemességre emelni méltóztatott. —

Budapesti napló. Az angburgi Allg. Z. egyik közelebbi toladéka levelet közöl Pükler-Muszkau hgtól, a' nagyhirű halottul, hazánkrol és különösen Budapestről. Pükler eddig megjelent utijegyzeteiben általánosan olly határozott hang uralkodik, minőt csak legbensőbb meggyőződés szülhet valamely tárgyról, 's ezenkül többjeles utazó adatait olly kiméletlenül szakta czáfolgatni Pükler, például Ruppel eddig jelesnek tartott keleti utazását, hogy méltán következtethet mindenki, miszerint illy főrangú művelt utazó csak valóságos meggyőződés után szólhat illy fensőségi hangon, hogy e' meggyőződést csak a legtisztább 's legbiztosb forrásokból meritheti. Ez okból 's szempontból tehát méltán lehetne örvendni a' nagy tapasztalásu utazó megjelentekor fővárosunkban, mert alapos remény látszék nyilni arra, hogy hazánkról és fővárosi életünkről külföldön elterjedt számos fonák adatot megczáfoland, és ugy fog bennünket német közönség elibe állítani, minők vagyunk, mikép azt például Paget tevé hazánkról irt angol munkájában. Azonban csalatkozunk, mert Pükler minden tekintetben vagy tulzó, vagy egészen ferde említést tön Budapestről levelében. Először is éghajlatunk ellen kel ki, mondván, hogy köd és eső miatt majd mindig szobába kelle zárkozni; ezt megbocsáthatni neki, mert több évig tartozkodván keleten természetesen nem találhatá rendkívül bájosnak telünket, de azért mindjárt egészen rossznak 's kellemetlennek talán még sem kellett volna mondani légmérsékünket, mellyet Európa több birodalma igen örömezt cserélne velünk. Ezt politikai nézetek, vélemények 's jóslatok követik, mikről egészen hallgatunk, mert e' részben a nagy halott minden szava alaptalan, mit történeti évkönyveink elég világosan bizonyítanak, mikből tisztán tűnik ki, miszerint a' magyar nemzet mindenkor hű ragaszkodással viszonzá szerett fejedelmek alkotmány szerui uralkodását, és vesztély esetén első felszólítás talpon állott vérevel óalmazni a' kölcsönös igényeket 's jogokat. E' tekintetben tehát minden gyanúsítgatás csak szánakozó vallvonitást érdemel. Ezután igen érdekes újságot mond a' kérdéses levél, hogy t. i. Budapesten két jó lap van, a' „Tageblatt“ és „Spiegel“; örvendhetünk, hogy mégis olly könnyen tudott valami jót találni nálunk a' magas utazó; de véleményünk szerint Magyarország fővárosát leírván, talán illő lett volna az ott megjelenő magyar lapok valamelyikét is megemlíteni, ha bár ócsárlólag is, mert végre azt hiszik majd Pükler olvasóji-hogy hazánk fővárosában egyetlen magyar lap sem jelenik meg. Igen bajos az, midőn valaki mint egy hivatásból utazik, 's amugy könnyeden szórja itéletit országokrol 's nemzetekrol, miknek nyelvét nem érti, következtéskép sajátágikat fölfogni 's méltánylani képtelen, 's aztán csupán néhány öt környezőre kénytelen bizni, kik személyes érdek szerint szólnak neki, miből az következik hogy egy két szenvedélyes ember véleménye olvasó közönség elébe kerül és tévelytra vezeti azt; ennek elkerülésére szükséges, hogy az illy utazó mindenféle nézetű és álláspontu emberekkel érintkezésbe bocsátkozván, a' különböző véleményeket hasonlítottassa össze, kérjen tanácsot a' történetekből és aztán saját legjobb itéletét 's meggyőződését kövesse. Ezt tevé nálunk miss Pardoe a' híres angol utazó hölgy, és e' miatt kiméletlenül, sőt majd illedéket sértve támadja meg Pükler e' lelkes hölgyet, ki Konstantinápolyt tárgyzó jeles munkájában eléggé bebizonyítja, hogy nem csupán fölületességet szeret terjeszteni, hanem azon nemzet valódi jellemét szorgalmas tanulási tárgyul teszi magának, mellyet az olvasó közönséggel megismertetni készül. Literaturánkra térvén csak Jósika Miklóst említi a' hg; meg kell ugyan vallani, hogy egész literaturánk egyik legragyogobb nevét említi Pükler: de midőn nemzetet 's nemzeti literaturát akarunk megismertetni a' külfölddel, akkor egy névnel többet kell említenünk, mert különben könnyen bihetné a' világ, hogy nem volt 's nincs is több azon egynél. A' fővárosi színházakat hasonlítottassa össze, a' magyarról azt mondja utazó, hogy csinosb ugyan a' németnél, de jó formán mögötte áll, ambár egyébiránt a' németben csak egy énekesnőt 's egyetlen színésznőt talál említésre méltónak. A' híres utazó kitünő rokonszenvvel viseltetik lovak iránt, 's azért idejött

után azonnal a' bábolnai valóban igen jeles katonai ménesintézetet látogatta meg, 's arról igen érdekes értekezést írt; de színházi dolgokhoz csakugyan nem igen látszik érteni (mit egyébiránt azzal mentheti, hogy keleten több évig nem látta színházat), mert kétségbe hozhatlan igazsággá bizonyult be, hogy a' német színháznak jelenleg nincs olly színésze 's színésznője, ki p. o. Lendvaynéval, 's még néhány művészi kifejlés tekintetében mérközhetnék. Bővebb taglalást nem enged meg e' lapok köre, 's e' néhány sor csak intésül kíván szolgálni, hogy milly hitelt adhatni a' nagy hírű utazó minden eddigi munkájának. Kívánatos, hogy olly jeles toll tánczoljon végig néhány iv papíron, minő Marmont tábornagy valótlán állításit olly elevenre hatólag osztoroza. — Bugát és Flór., Magyarországi orvosrend névsora 1840re "czim alatt orvosi névkönyvet adtak ki, melly rég érzett hiányt fődöz: ára 40 pengő kr. — A' hideg folyvást olly kemény, főleg éjenként, hogy hajóhidunk berakatása csak teljesíthetlen ohajtás. — Magyar szinpadunkon f. hó 5kén „Nagyravágyonó“ adaték; 6kán „Saardami polgármester“ dalmü. —

(Magyarosodás Soroksáron.) Szeretett hazánk számos vidékén utazván sok szépet, jót, hasznost, 's dicsőt láttam, 's tapasztaltam; annyira azonban semmi nem hevité örömlángra érzelmimet, mint az, hogy Soroksáron átkelvén, szentegyházban a' német gyermekek és növendék lyánykák a' szent miseáldozat alatt, változtatva szivemelőn zengék a' magyar énekeket, még pedig olly tiszta magyar hangejtéssel, hogy legnagyobb mértékben el kelle ragadtatva lennünk. — Mind ezt Nell Istvánnak e' német városka buzgó lelkeszének, Koss Ferencz segédjének, Házelmayer János iskolamesternek 's leginkább Nagy Ferencz jegyzőnek köszönhetni, kik együtt buzognak e' ns czélra. Szívesen ohajtom, hogy e' gyönyörű példa édes hazánkban a' német ajkuaknál is üdvös viszhangot nyerjen, és illy dicső példa emelje isten és emberek előtt a' magyar nyelv méltóságát. B.

Pesti lóverseny 1840. Az idei pesti lóverseny köv. napokon fog tartatni. Jun. 6án: Nemzeti-díj, Batthyány-Kázmér-díj, Hazafi-díj, Batthyány-Hunyady-díj. — Jun. 8dikán: Asszonyosságok billikoma, Pest-városi-díj, Károlyi-tét verseny, Erdélyi-díj, Paraszt-verseny. — Jun. 11kén: Ugrató-verseny, Széchenyi-billikom, Festetics-Nákó-díj, Széchenyi-kard, Eszterházy-kard, Ostor-díj, Paraszt-verseny. — A' díjak külön feltételei addig is, míg itt bővebben közlendjük, az 1839ki Gyepkönyvben láthatók. — Állatmutatás lesz jun. 6, 7, 8 és 9kén a' köztelken. Paraszt kanczacsikók jutalmazása jun. 9kén délelőtt 10 órakor ugyanott. — Lóárverés jun. 9 és 12kén délelőtt 10 órakor ugyanott.

Vallaj (Szathmárvgye) febr. 22kén: Jan. 1sőjén kezdődött itta' tél 's tartott 21 napig folyton erős, néha rendkívüli hideggel; — jan. 22kén déli szél 's valóságos nyári zápor a' havat egészen elolvasztotta, 's e' hirtelen olvadás az itteni folyók kiáradását is eszközölte. Ezt valódi meleg tavaszi napok követték, mellyekben a' fák bimbói szembetűnőleg dagadtak, sőt némelyek levelei is kifejllettek, kigyó 's béka fészkeiből kibútt 's némely serény gazdák már árpavetésre is tettek intézkedést. Febr. 15kén a' szél éjszokról kezdé fúni, 's ez annyira meghidegítette a' levegőt, hogy 18kán féllábnyi hó esett, 's azóta a' hideg naponként keményebb 's annyira nőtt, hogy tegnap viradatkor egy urasági bérest találtak fagyotlan halva a' p. terem határszélén utazók. — Az utazás minden esetre kellemetlen, mivel az utak igen göröngyösek, szánnal pedig lehetetlen, mivel az erős szélvész a' havat elsőprötte az utakról. Ez uttal is valósul azon régi közmondás: a' farkas nem eszi meg a' telet. F. P.

O-Bars. F. esz. febr. 6án az ó-barsi kisderek iskolai próbatételekor, hazafi örömmel tapasztalták, mikép a' helybeli lelkész, Poor Jó-zsef, többször is bebizonyított fáradhatlan szorgalma által a' hazai nyelvben, odáig jutott az előmenetel, hogy több hallgató teljes megelégedése és különben tót ajku szülék örömkönyvi közt a' mondott kisderek, magyar nyelven üdvözlővén a' jelenlevőket, valamint a' keresztény tudományban és számvetésben, szinte magyar nyelven legpontosb feleleteket adtak, úgy a' magyar imádságban, ájtatos énekekben 's olvasásban különösen ki-tüntették magokat; — 's mind ezen előmenetel a' fen tisztelt lelkész köz-jót lehelő buzgóságának méltán tulajdonítható, ki semmi áldozatot 's fáradságot nem kímél.

(Jegyzőkönyvi kivonat a' gőzhajózási társaság közgyűléséből. — Vége. —) Már mult évben szerencsénk volt jelenteni, milly nagy hasznot reménylhetünk a' sörtésszállításból, és e' reményt most tökéletesen valósultnak állíthatjuk; várakozásainknak ugyanis annyira megfelelt a' siker, hogy csak alig voltunk képesek megfelelni a' számos kíváratnak, és ez okból egymásután 3 sörtésszállító hajót készítettünk, mellyek összesen 9118 darabot szállítottak föl 20 fordulással. Azon javításokból, miket e' szállítóhajókon tevének, azon nagy hasznot nyertük, hogy már most legnagyobb nyári hőségben is veszély nélkül eszközölhetjük a' sörtésszállítást, mi természetesen minden oldalról szaporítja a' megrendeléseket. Most, mennyire hely és egyéb számos munkánk engedik, újabb szállítóhajókat készítettünk, mellyek az új vontatónak adandnak dolgot. A' Zürichben készült vas gőzös, a' 60 löerejű „Zofia“ Bécs-Linz közt pályázott rendszeren, miután próbahajózást tön vedasszonya, Zofia ifgnó, és több magos vendég jelenlétében. Mult évi jelentésünkben említők Aufran keleti ügyviselőnk perzsi utazását, mellyet Sirazban végze. Utasításink szerint Aufran ez utazás után Szjáriába keile sietni, az ottani partvidéken életbe lépendő — most már csakugyan létesült — hajózásumk ügyében teendő szükséges előmukálatok 's tudakozások végett. Képviselőnk mindazáltal annyira meg volt győződve azon befolyásról, mellyet az ismét föléledő eufrati gőzhajózási szjáriai viszonyinkra szükségképp gyakorlani fog, hogy e' tárgyat is legnagyobb figyelemre méltatá. A' konstantinápolyi és perzsi angol követ által az arabiai és perzsa tengeröbölben allomásozó keletindiai ügyviselőknak leghöbben ajánlatván, alkalma nyílt Aufran kimerítő-

leg értekezni a' kérdéses tárgyról számos más helyen kívül Bagdaban is; jegyzeteit Aleppoból közlé velünk. Hogy e' törekvése nem volt egészen sikertelen, bizonyítja azon körülmény, miszerint a' bengali tábornokkar egyik tisztje, Kalkuttába vi z utaztakor, sic John Hobhouse különös parancsából, huzamosbideig tartózkodék mult tavaszkor Konstantinápolyban 's többször tanácskozásk Aufran India és Európa összeköttetése iránt az Eufrat által. E' terv már tökéletesen létesült volna, ha azt a' bekövetkezett politikai események nem zavarják meg. Aufran januártól mártziusig Szjáriában tartózkodék, 's mindent elrendezett a' júniusban megkezdett ottani gőzhajózási, mellyet utóbb egészen Alexandriáig terjesztettünk. Seri-Pervas jun. 1szején tevé első útját és Scio, Stanchio, Rhodus, Marmarizza, Castel rosso, Larnaka, Jaffa, Beyrut, Latakic, Tripolis, Alexandrette felé járván, jun. 23kán visszaérkezék Smyrnába. Ha meggondoljuk, miszerint jun. 24kén történt a' törökök és egyiptusiak összeköttetése Nisiby mellett, úgy könnyen átláthatjuk, hogy igen rossz időben kezdé pályázni Seri-Pervas, és hogy csak magasb nézetek bírhattak bennünket áldozatok mellett megalapítására keleti befolyásunknak 's helyzetünknek. Seri-Pervas 2dik útja 3826 forint, 3dik 5219 forin, 4k 8539 forint jövedelmet hozott, ismét tanusítván, hogy megszokás és állhatatosság eszközli leginkább a' gőzhajózási nagyobb hasznát. E' nézetből konstantinápolyi ügyviselőnk ajánlatára „Levant“ 40 löerejű kis tengerigőzöst vásároltunk meg 290ezer piasteren, hogy a' salonicii vonalt minél inkább használhassunk. Hogy mindazáltal a' t. részvényesek ne kényszerüljenek több hajót tartani, mint tulajdonképp kívánnák, tehát tulajdon, rovására eszközlé e' vásárlást az igazgatóság, egészen szabad választást engedvén a' t. részvényeseknek, hogy meg akarják tartani e' hajót a' nevezett mennyiségért, vagy nem. Egyébiránt nézetünk épen nem esalt, mert e' gőzös, melly az új üsttel együtt 26ezer forintunkba került hét hónap alatt már 10779 f. 21krt gyümölcsözött. 1839ben annyira haladtunk vállalatunk belső elrendezésével, hogy ez évben már majd minden dolgunk bevégezve látandjuk. Az ó-budai, zimonyi, drenkovi 's a' t. részint vásárolt, részint bérlettel telkeken mindenütt raktárak, műhelyek és épületek állnak már, mikben árúk és utasok menedékre, az erőművek pedig szükséges javításokra találnak. Ez épületekre Sév alatt összesen 154,456 f. 18krt. költöttünk; megjegyzendő azonban, hogy a' telkek böese azóta rendkívül emelkedék. Ó-budai gyárunkba élénkül foly a' munka, most az egészen haszonvehetlen „Nádor“ van gyökeres javítás alatt, és ezenkül egy 100löerejű vas vontató készült ugyanott. Franciaországban és Angliában két vas gőzös készült a' bécs-orsovai vonalra. E' szaporítás és Galathea segélyül-vétele által 8 hajónk járand Bécs-Drenkova közt. Azon czél elérésire, hogy kisebb hajókkal is járhasunk Bunákon, Rau kapitányt Belgiumba, Angliába, Franciaországba és Rajna vidékre küldöttük, hol szükséges ismereteket szerzend magának a' folyamhajózási körül történt javítások iránt. Temze folyamon 20 löerejű apró gőzösek járnak most, és már irtunk oda készületek iránt, mert ezeket gondoljuk legalkalmasbakk arra, hogy esekély vizen is folytathassuk a' hajózást. Reményünk van tehát a' hajózási veszélyit legyőzhetni, egyszerismind gyorsítani vas gőzösin által a' pályázást, mellyek négy nap alatt futandnak Bécsből Orsovaig; a' kusztendzsei ut pedig 120 geogr. órával kurtitandja a' konstantinápolyi utat, és e' mellett nem kellend többé tartanunk a' sulina-torkolati zátonyoktól 's fővénytorkolatoktól. Fáradozásainknak sikerült vezéri leiratot nyerni, mellynek következtében a' Czernavoda és Kusztendze közti téren biztosítva van számunkra a' helyhatóságok együttmunkálata. September végeig minden akadály nélkül folytattuk az utazók és árúk szállítását; azontul mindazáltal viharok és esekély viz miatt gyakran tapasztaltunk hátráltatást. Mind e' mellett is azonban szerencsét vélünk kívánhatni a' t. részvényeseknek az elmult hajózási év sikeréhez. 1838ban 74584 utazó használta hajóinkat, 1839ben 105926, tehát 31342vel több, a' szállított teher súlya pedig 28369 mázsával emelkedék a' tavalyihoz képest. A' hajózási költségek lerovása után 531,254 f. 2 kr. jövedelmet hoztak hajóink; e' mennyiségből azonban általános költségek és 1839-iki kamatok fejében lerovandó 391,734 f. 35 kr., és így az egészen tiszta nyereség 141,002 f. 5 krcra megyen, mellyből a' két tartalékpénztár és biztosítási töke számára lerovatvan az alapszabályszerű mennyiség, még 71,926 f. 19 kr. nyereség marad osztalékra. E' szerint tehát csakugyan elégtelk lehetünk e' sikerrel, egyszerismind megerősö lhetünk azon véleményben, miszerint tétovázás nélkül folytathatjuk pályánkat azon ösvényen, mellyen nagyobb erőfejtés és eszközcéink kiterjesztése folyvást nagyobb kedvezményekkel fog számunkra gyümölcsözni. (A' végzéseket mult számunk közlé.) —

A' két magyar hon sajnós veszteségét b. Bánffy Lászlóban szomorú részvétellel ünneplék télutó 16dikán a' hajdani nagy Bátoriak Magura szomszédjában fekvő szép városa egyik vallásfelekezeti lakosi. Ha Nagy Mihály jelenleg a' szomszéd hon nemzeti gyűlésének egyik jeles egyházi szónoka előbb, később a' haza szolgálatjában megöszült Palóczy Krasznamegye, az élet pályateréről váratlan lelépett egyik követének vég tiszteletét érzékeny szónoklattal tisztelték, ha a' haza atyjai azt, kit távol születéshelyétől 's véreitől lepett meg a' végóra, bánatos arccal kísérték a' rothadás országába két vallásos felekezeti 2000tanulója, és a' nemzeti gyűlési ifjak sorai után, ha a' szép nőket a' nagy honfi végsorsának kétes állapotja ártatlan vigalmaiktól feltartóztatta, szívinidító szónoklattal hirdette a' hon, a' Szilágy, az egyház vidék vesztét Krasznamegye egyik jeles képviselőjének gyászünnepe tartásaval Kovács Ferencz is, a' szilágyiszolnoki egyházvidék proseniora, Somlyó városa egyik régi idejű hitiszónoka 's gyászra szólította fel a' főgondviselő halála tudatásával a' felügyelése alatti egyházakat, gyászra azok érdemteljes lelkeszreit olly hatósággal, hogy a' boldogult iránt háláját egész Krasznamegyében minden neuzet és vallási kivétel, nélkül minden egyháznak szent ércei három ízben tompa sirásai által tudatták mindenkivel: nincs többé egyik nagylelkű főgondviselő, nincs többé Szilágyinak Bánffy Lászlója! A' ns megyei Rdek, minden vallásu papság, katonai városi hatóság 's mindket nemü nagy közönség előtt az éltes hitiszónok Jan. 13: 7. verséről: „A' mit én eselekszem, te azt most nem tudod, ezután pedig megtudod“ ifjúi lélekkel, a' század méltóságához illő szónoklattal, ugyekezett legyozni a' minden vallásifelbeliek arcaikon kitü-

nő szív keserveit, enyhíteni a gyászponján megjelölt főispáni helytartótól kezdve, a legutolsó polgárig melyen kimutatót bánatot, egyszersmind a nem közönséges Bánffy Lászlót, hű mása rövid rajzával, minden jónak keblében fennmaradni megörökíteni azon nemes czélzástól, hogy a' honszeretet, a' vallástisztelet, a' emberiség joga védelme mindenkinél oly szent legyen mint a' boldogultnak tulajdona volt's oly meleg keblet találjon minővel Bánffy László birt's azt érzéssel, szóval, tettel, mint ő kész legyen tanusítani. Élete rövid leírataiban köv. jellemi vonások nagyon kitűnők voltak: Ő úr tudott lenni, fényűzés's vesztegetés nélkül, jó hazafi fellengés nélkül, hív jobbjá árulkodás nélkül, vallástiszteelő, vakbuzgóságszűlés nélkül, nagy olvasás, ön mutogatás's dísekvés nélkül, igazságszerető, sértegetés nélkül, rangjához képest rátartó, kevélység nélkül, érdemszerint mindenkit becsülő, hízkelés nélkül, nyájas, alacsonyág nélkül, okos, ravaszág nélkül, nyíltszívű vigyázatlanág nélkül. E' napon a' szokott farsangi vigalom a' casinói egyesületben, mellynek a' dícsőült, mint a' tudományos művelődés lelkes pártolója, fő alkotója volt, felfüggesztett. Kedves halottját soha el nem felejthető Kraszna fájalmát némileg csak az enyhíti, hogy őt az ég ajándékából, mint kormányzóját, hét évig bírhatta; s azután, még két országgyűlésin, mint határtalan bizodalomkövetével, dísekvés kevély lehetett. Az érdemet tisztelni tudó Ermellék polgári jelenlegi lelkész a' gyász pompán nem sírhatván a' sírókkal a' helytávolsága miatt, most a' két magyar honnal áldást kívánnak a' nagy követ poraira, s hogy a' nagy honi's a' vallásos főgondviselő örök emlékezetben legyen, a' Szilágy, a' hon, az egyházvidék, és minden jó előtt kívánjuk. — Nszebemben a' répaczukorgyártársaság 2dik nagyülését febr. 8kán tartá. Az elnök lelkesült örömmel jelenté, hogy a' meghatározott részvény az aláírásilap kinyitától fogva nyolcz nap alatt mind elkölt. Ez bizonyos mérlege, hogy a' részvényesek azon előleg elterjesztett eszmét, mi által a' gyár minél előbbi létesülésével nemcsak rájuk vár bizonyos haszon, hanem ez által az alsóbb néposztály sorsa is tűrhetőbbé tétetik 's így a' haza jóvát, a' nemzet physikai's pénzi erejét kétszeres sikerrel mozdítandják elő, merőben felfogták, ohajtjuk is, hogy ezen mondhatni hazánkban első nagyhatás, ne legyen csupán keskeny középponti körre szorítva, hanem a' vidékiekre is sikerrel áradó. A' részvények illy rögtön elkelte után az azt vásárlani kívánók nagy számmal jelentkezvén, még 50 részvénykiosztást hoztak indítványba, de a' társaság ez indítványt a' gyár elkészüléseig halasztá, mikor is a' környülmények mutatandják ki, lesz-e több költségre szükség vagy sem. Hivatalos kimutatás szerint a' szebeni cukorfogyasztás évenként 1000 — 1200 mázsa, mellyért is e' városból évenként 40 — 50 ezer pengő forint vándorol ki. A' gyárigazgatás-vívó választottsági tagok lettek: Vajda Józsa, Gutenui Ferd., Czékélius Dán., Bicz Mih., Thalmayer Ján. és Vaechter Józsa; pénztárnok Herberth Mih.; ellenőr Dissent György; jegyző Schuster Józsa; gazdát a' választottság keres's választ. Tárnok, ellenőr és jegyző rendes fizetésök jövő szeptemberi nagy gyűléskor fog meghatározatni, addig egyenkint száz pengő for. tiszteletdíjt kapnak. Az épület's erőművek iránt az előlépések megtétettek. A' gyárakat (Schrammer) mindennap várjuk. A' társaság a' természetű répa a' névze három mázsa répamagot rendelt's a' természetni kívánóknak ingyen osztogatja. Majd minden lépés megtétetvén egész bizalommal reméljük, hogy a' még csak bolesőjében fekvő gyár, munkalásit ez idén elkezdendi. A' részvényesek neveit végig nézve, nem hallgathatjuk el azon közörmöt, miszerint azok hosszu során egyet sem láthatni, ki iránt keblünkben részvény-be-nem fizetési gyanu csirázhatnék. Az idő változatlanul szelid's rendes tavaszi (febr. 10kén) a' kertekben szorgalmasan ásának, kapálnak, sőt veteményeznek is. A' sétányt (melly eddig a' két testvér hazában egy a' legszebbek közül) mind két nembeliek szorgalmasan látogatják; vasárnaponként pedig annyi a' nép, hogy csak katonai hangászkar hiányzik a' szokott nyári sétáviságból. (E. H.)

(Erdélyi hírek.) E' napokban két érdekes munka hagyá el a' sajtót Kolozsvárott. I. ...A' terhesség, szülés, gyermekágy, 's gyermeki első kor rajza, életrendi szabályokkal. Irta Pataky Dán. orvos. 2. „Remény, zsebkönyv szerkeszté Szentiváni Mihály — igen esinos kiadásban. Ismét telünk van. Mult héten két nap szakadatlanul havazott, 's az óta hol lágyabb, hol keményebb hideg ostromol, melly némely nap 15° mutatott reggelenként fagypontra alul. A' fák már már dagadó rügyeinek illy tulságokban szokelló légmérsék aligha hasznos lesz, kivált a' gyümölcsfákra nézve. A' n. enyedi nemz. casino febr. 13ki közgyűlésében, több az intézet haladását biztosító végzés hozaték, egyszersmind tisztujítás tartatván. Ő-Tordán febr. 22kén a' város egyik tisztos polgára, Nagy János aranymenyekzőjét üllé Érsek Anna nevével számos gyermek, unoka, 's még számos batyafi jelenlétben. Az ünnepély és lakoma után a' még erőteljes két öreg kielégítésig jár a' menyasszonyi tánczot. A' vécsi járásban keblezett Liget helységben f. hó 11kén borzasztó gyilkosság történt. A' faluban lakodalmát tartá egy fiatal házaspár 's az esküvő megtörtént, valamint az azt követett lakoma is. A' nagy számu fiatalág, melly híva, 's hivatlan a' nászsháznál estére összegyűlt a' gyéren, csak két gyertyával világított szobában késő éjjig tánczozal mulatá magát. Táncz közben egyszere elalszik a' két gyertya, éles sikoltás hallik, 's mire ismét gyertyát gyújtának, a' menyasszonyt vériben uszva találták, már halottat. Isméretlen kéz a' sötétben jól irányzott dőfessel éles kést szurt a' szerencsétlen szívébe. Más késdőzés a' völegény ellen volt intézve, de azt a' veszcly kimondhatlan szívfájdalmára megkímélte, mert csak karján kapott könnyű sebet. A' két gyilkoló eszközt földön találták. Az illető megyei alispán csakhamar értesítetvén az esetről, a' vétkesek, és indító okok kinyomozására minden szükséges intézkedést megtón, mellyek sikerét bármi röviden tudatni's tudni felette érdekes lenne.

FÜLÖNFÉLE. Korporán L. úr gazdasszonya I — z ügyvéd sz l-gájával kezét fogott az ur meggyilkolására, oly föltéttel, hogy e' czélból forró vaját öntendek szájába, azután pedig tova állnak elorzandó pénzzével. Utóbb a' szolga megbáná ígérétét és a' gazdasszonyhoz sieté, őt más szándékra bírni: de későn jött, mert a' gonosz asszony már véghez vivé a' kegyetlen gyilkosságot, mellyért mindazáltal rögtön elérte őt a' Nemesis büntető ostroma; a' szolga helyett ugyanis idegent gondolván közelíteni, agyon lövé magát, hogy az igazság büntető súlyát elkerülhesse. A' báró iszonyu kínok közt adá ki lelkét. — A' győri boleselkedés hallgatók

e' farsangban díszes tánczvigalmat alkak, melly vidor mulatságot szerze a' győri és környékbeli mindkét nemű fiatalágnak. — Szinyákon, Munkács közelében, az egész vidék legregényesb helyén igen nagy gyógyerejű érczvíz létezik, 's e' forrás il már Priesznitz-éle zuhanyfürdő is használtatik. A' furdőhely olly kényelmes és hasznos, hogy nagyszámu látogatásra méltó. —

A m e r i k a.

A' boliviái congressus Santaacruz tábornokot előbbi tettei miatt minden kereset alól fölmenti, 's ezt alkalmasint visszahivatása is követi. Bolivia határin perui hadsereg áll a' 2¹/₂ millió dollár hadi költséget megveendő. Mások szerint Peru La Paz tartományt akarja Boliviától elvenni, mint-hogy abban gazdag arany-ezüst-rézbánya van. — A' mexicói kormány nemcsak a' texasiak beütése, 's mexicói elégületlenek ellen akar hatós szabályhoz nyulni, hanem Texas ellen is hadserget indítani. Magányos tudósítások szerint Matamoros megvétele valótlan. — (Ujyork, jan 23) Tegnapelőtt az ugynevezett alkincstárnoki indítvány, miszerint a' közpénz nem a' banknál tétetik le mint ez előtt, hanem az alkincstárnok gondviselése alá bizatik, 24 szóval 18 ellen a' tanácsban elfogadtatott; de a' képviselői házban aligha ellenmondásra nem talál. — Washingtoni hír szerint (jan. 24) a' Kantonban tartózkodó amerikai kereskedők folyamodást nyújtottak be a' congressusnak, miszerint Anglia és Franciaország segítségével biztosb lábra kívánják állíttatni a' kínai kereskedést. Akarják t. i. hogy Khina idegen követeket fogadjon el. be-és kiviteli vámot állanbólág határozza meg, a' kantonin kívül más kikötőket is nyisson a' külföldieknek, 's ha külföldi kínai ellen bűnhődik, illető hatósága büntesse. Ezt ha angol, francia, 's amerikai hajóhad jelennek meg a' kínai partokon, könnyen ki lehetne vinni. Ha ezen javaslatot el nem fogadja a' congressus, legalább tartson Kantonban egy biztosat elegendő hajóval az amerikai kereskedők ótalmasására.

S p a n y o l o r s z á g.

(Cortesnyitás. Trónbeszéd.) Madrid, febr. 18kán: „Ma délután 2 órakor megnyitá a' királyné szokott ünnepélyel a' cortest, és következő trónbeszédet olvasott: „Tanácsos és követ uraim! Legelőnkebb örömmel lépek Önök elibe Hük Izabella királyné fons. lyányom kíséretében, kinek trónja a' spanyolok hűségén's szeretetén és a' birodalom cortesének hű és szilárd támaszán alapszik. Azon hatalmakkali viszonyink, mellyek a' négyesszövetséget aláírták, folyvást megnyugtatók. Franciaország és Anglia naponkint nagyobb bizonyítványit adják határozott részvétőknek ügyünk diadala iránt. A' többi baráti érzelmű nemzetek folytatják az eddigi kedvező viszonyosságot velünk. A' németalföldi király megismeré fons. lyányom jogait: Szardíniával ismét helyre állítvák kereskedési összeköttetésink; Ecuador republikával épen most erősítették meg a' békességi és baráti szövetség, mit rövid idő mulva kereskedési szerződés fog követni, és az amerikai szárazföld többi tartományában is szinte illy jelei mutatkoznak félbenszakadt összeköttetésink megújultának. Tengertulii birtokink, mint valódi példái a' hű ragaszkodásnak, háborítatlan nyugalmat élveznek, mellynek árnyékában napról napra növekszik boldogságuk és jólétök. — Magában a' félsziget tartományi nagyobb részében örvendetes áldási tűnek szembe a' békének, és e' tartományok e' szerint nyilvános hálabizonyítványok közt dús gyümölcsözést arat a' bergarai emlékezetes szerződésből. Hala ez utóbbi befolyásának a' hatóságok szilárd buzgalmanak és az érdemteljes nemzeti katonaságnak, melly fölállíttatása nagy czélját teljesíté: rend és béke az egész országban föntartaték. Habár mutatkoztak is némely esekély jelentésű kivételek, kormányom elővigyázati rendszabályi azonnal korlátot emeltek a' kárnak, 's a' törvények üdvös feke kezességül szolgál, hogy illyesmik többé történni nem fognak. Az évszak mostohasága félbenszakasztá fegyverink előhaladtát; hadsergünk nagyobb része mindazáltal Alsó-Aragoniában új győzelmekre készül, miket katonáink vitézségétül's rendszeretétül és vezérök elszántaságától reménylek. Ez alatt Galicia, Toledo, Ciudad-Real tartományok nyugalmat nyertek, 's ha más tartományok, legbensőbb fájdalmanra nem élvezik azt, k o r m á n y o m legalább czélszerű rendszabályokhoz nyult az annyira ohajtott czél elérésire. Hét évi vészteljes háboru után pénzügyünk állapotja nem olly hízegő, mikép azt kívánhatnók. Az ország azonban még mind e' mellett is igen számos minden teher nélküli segélyforrást bír, mellyek ismét helyre képesek állítani a' nemzeti hitelt, 's sérületlenül föntartani az ország böcsületét, melly eddig soha nem szenvedte esonkulást. Kormányom haladék nélkül előterjesztendi Önöknek a' költségvetést's más törvényjavaslatokat, mellyek sürgető szükségieknak látszanak a' kormányzat rendezésire, a' nemzeti gazdagság előmozdítására és az országos hitelezők könnyítésire, kül-és belföldieket értvén, és mindenütt illő tekintettel levén azon szigoru takarékoságra, mellyet körülményink mellőzhetlenül kívánnak. Mintán a' békítési nagy munka annyira haladt már, elkerülhetlenül szükséges a' néppel az alkotmányos rendszer jótékonyágát olly törvények által éreztetni, mellyek illő öszhangzásban állva az alkotmánnyal, valamint a' rendföntartást, ugy a' nyilvános nyugalmat és bátorságot is biztosítandják. Ez annyira fontos czélből több törvényjavaslat fog Önök elibe terjesztetni, mellyek fontosságát és sürgetőségét mindenki átlátandja. Illy nemű törvények azok, mellyek a' tartományi küldöttségeket és hatóságokat öszhangzásba hozandók a' fönlálló alkotmány szellemével's tartalmával; illyen azon hiányok orvoslása, mellyek a' választási rendszer körül mutatkoztak; továbbá, az, melly a' sajtót tökéletesen függetlenné teendő, 's egyszersmind határt tüzend kicsapongásinak; az, melly a' vallás és papság ügyéről fog gondoskodni, egyszersmind az apácák és kolostorbal eltávolított szerzetesek szomorú sorsát sem feledvén; az, melly a' kormánytanácsot olly rendbe hozandja, hogy világító vezetőül szolgáljon a' koronának; végre ide tartoznak azonkül azon törvényhozási rendszabályok, mellyek a' joggyakorlatot, a' mindenkor

legnagyobb figyelemre méltó tengerészetet 's más nem csekélyebb érdekű ügyeinket tárgyazzák. — Tanácsos és követ uraim! A' spanyolok békéje, egyesülése és kibékülése szívem ohajtása, valamint eddig is mindenkor az volt. A' gondviselés megáldá törekvésimet, midőn győzelmet ajándékozott fegyvereinknek. Önök teendik már most a' többi kormányommal együttmunkálva. Bizom Önök hű pártolásában. Gyűljünk össze mindnyájan főns. lyányom trónja körül, az alkotmány zászlója alatt, melyre esküvénk, és elég erősek leendünk mind azon akadály legyőzésire, mely a' rend és valódi szabadság megerősítését gátolja. Ezek kivonatom: ezt várja Önök-től a' nemzet, és az ily nemes remény bizonyára teljesülni fog." —

A n g l i a.

(A' tengerészeti rendkívüli költség az alsóházban megajánlva. Elegy.) London, febr. 22kén: „Az alsóház tegnapi ülésében előterjeszté O' Ferral tengerészeti titoknok osztálya költségvetését és majd hetedfél millió font sterlingnyi költség-szaporítást kívánt a' hajóhad számára, 's egyszermind ezer matrózt, mivel, mint mondá, a' kormány e' nagyobb-szerű hadikészületek által lehetőségig biztosítani kívánja a' békét, nem is említvén azon szinte figyelemre méltó körülményt, miszerint a' francia kormány folyvást nyugtalanítólag szaporítja tengeri hatalmát. Némi csekély ellenzés után, mely jobbadán a' ministerség elleni személyeskedésből származott, az egész mennyiséget megajánlá az alsóház. Palmerston hosszubeszédet mondott az indítvány támogatására, melyben különösen Anglia és Franciaország viszonyinak nyugtató baráti helyzetét törekvék kiemelni. — Wellington hg beteg volt; de már jobban érzi magát, ámbár sokáig alkalmasint nem fog élni, mert baját szélütésnek mondják mely fél oldalát igen elgyöngíté. A' tory sajtó igen morog, hogy a' királyné nem küldé embert a' hg állapotja iránt tudakozódní, mit a' ministeri lapok azzal iparkodnak mentegetni, miszerint a' királyné, mint négy napos fiatal nő, nem igen aggódhaték az öreg lord miatt, ki csupán gyomrát rontá meg, mivel mindjárt ebéd után hosszas sétalovaglásra tőn. — A' Stokdale - Hansard féle szabadítéki pör még folyvást majdnaponkint dolgot ad az alsóháznak és a' nép már bosszúsággal nézi e' sok szörszálhasogatást. —

Bombay, dec. 27. A' mákonyarulás inkább növekszik mint esökken a' khinai partokon, 's ára a' Malvában volt rendkívüli bő aratás daczára is a' legmagasbra szökken. A' mákonyt, minthogy kevés helyen megfér, apró, alacsony földelű, jól fölfegyverzett nászadokon hordják, melyek inkább martalóc- mint kereskedőhajó tekintetűek. Legújabb tudósítás szerint Manillában 900rupia volt egy ládamakony ára, a' khinai partokon pedig 2000 — 2600, mi eléggé bizonyítja a' khinaiak szertelen mákonyszere-tétét. A' khinai kereskedésbe mikor tér vissza a' rend, nem könnyű megmondani. A' közönség harcsozabb része Kanton, sőt Peking meghódítá-síró is álmódozik, a' mérsékeltébb pedig több sziget megszállását akarja a' khinai parton. Elliot állása Hongkongban nagyon bajos, a' mákonyos ha-jókat mind elparancsolta a' hajóhadtól, melyek a' kántoni 's kolkinkhinai határokat elborítván, ha a' dolog sokáig így tart, rendszerint martalóczok-ká válnak. A' közvélemény elferdülése növekszik a' mákonykereskedés-ügyben. Eleinte kiket nem érdekelt, ellene voltak, most pedig lassankint sokféle szertelen hazugság által a' khinaiak ellen fordulnak. Főerősség ez: a' khinaiak nem erkölcsi szempontból tiltják a' mákonykereskedést, hanem sajnálják az azért kifolyó ezüstöt. Mákot Khinában is természetnek. Ez pedig nem igaz, mivel néhány évvel ezelőtt letett hivatalából egy tisztvi-selőt a' császár, ki neki a' máktenyészést ajánlá. Ha a' khinaiaknak szabad volna mákot tenyészteni, a' helyett hogy vennének, ők szállítának má-konyt Kalkuttába. Az ollyas hírekkel csak Angliában akarják a' közönséget vakítani; történhetik azonban hogy a' khinai kormány, Anglián boszut ál-la dó, megengedi a' máktermesztést.

F r a n c z i a o r s z á g.

(Ministerségmódosítási hírek. Elegy.) Paris, febr. 24kén: „Ne-mours hg évdiája megtagadtatása után azonnal minden tánczvizalmat és hangversenyt tiltatott Lajos Fülöp az udvarnál, és minden külföldi fran-czia követséghez utasításokat küldé gyors hírnökök által, miket a' követ-kamra szilárd föllépte szükségessékké tőn; a' Parisban tartózkodó ügyvi-selők pedig parancsot kaptak azonnal állomásikra visszatérni. A' mostani ministerségi fordulat bámulatosságig hasonlít a' tavalyihoz. Most is élnek a' miniszterek politikai haláluk után, most is számos ember hivatik az ud-varba, most is bizonytalanság uralkodik mind személyek, mind határozatok iránt, valamint tavaly, azon egy különbséggel, hogy most igen félnek a' hosszas bizonytalanságtól a' tálériákban. Néhány nap óta már mozdulni sem szabad laktanyáiból a' katonaságnak, és valamennyi udv. lap egyhan-gulag állítja, hogy e' fordulatnak egy két nap alatt véget kell érni, mert semmi nem képes annyira veszélyeztetni a' köznyugalmat és előmozdítani a' zendületi part merényt, mint az ily fejtelenség 's bizonytalanság. Az udvar örömezt véget vetne e' kétes állapotnak, de mi áron? Minden esetre a' közepet szeretné a' király összeolvasztani a' baloldallal, vagyis Molé-Thiers ministerséget alkotni, a' személyes uralkodás föntartása mellett; ezt azonban nem gondolják sikerülhetni a' Thiers befolyása alatti lapok, mert Thiers a' parlamentü uralkodás embere, és elveit soha nem fogná föl-áldozni, míg Molé tökéletesen kész utat engedni a' személyes uralkodás-nak. Broglie hggel inkább kész ministerségbe lépni Thiers, mert reményl-hetni véli, hogy ez utóbbi hathatósan lépend föl vele minden fontosb eset-ben az udvar ellen. Legnagyobb akadály most Broglie hg vonakodása, ki nem akarja elvállalni a' ministerelnökséget, jól tudván, milly kellemetlen pártusák fognak támadni a' személyesen kormányzani szeretés miatt. Gui-zot talán még inkább tudna kedvében járni az udvarnak; de róla hallani sem akar a' baloldal, és vele épen annyira ellenkezik elvben Thiers, mint Molé gróffal. Annyi minden bizonytalanság daczára is bizonyosnak látszik,

miszerint állandó ministerség csak úgy fog alakulhatni, ha egyik vagy má-sik párt kész lesz elveiről lemondani. — Magos körökben híre jár miszerint Nemours hg visszatért a' brüsseli utból, és Lajos Fülöp fölláda adott sza-va alól Coburg hget; mások ellenben beszélik, hogy magányos jövendelmí-ből szándékozik szaporítani fia évpénzét, és így a' menyekző csakugyan véghez menend. — Az akadémiai tagválasztásnál Hugo Viktor ismét meg-bukott; az általa megérdemelt helyet a' dícsők sorában Flourens nyéré el, kit a' mellette szavazók nem is ismérték, mert majd mindnyájan hibásan írák nevét. Hugo Viktor mellett az akademia legragyogóbb érdemű 's ne-vű tagjai szavaztak, és így csupán dícsőségére válhatik kisebbségben ma-radása. — Cormenin számára emlékpénzt vetetnek aláírás utján, mivel Ne-mours hg évpénzét dugába tudá dönteni jeles röpiratával. — Durand, a' Capítóle főszerkesztője, lakásán, mint mondják, iratokat találtak, melyek világosan tanúsítják, hogy a' moszka udvar összeesküvésbe bocsátkozék a' júliusi kormány megdöntésére. —

T ö r ö k o r s z á g.

Alexandria, jan. 25. A' basa folyvást védelmi állásba helyezke-dik. Nem rég azon gondolatra bírák, miszerint nemzeti őrséget képezzen melybe minden fegyverfogható tartozik beállni. A' basa annyira meg-szereté ez eszmét, hogy tústént egész Egyiptusban minden fegyvervi-selhetőt fölratott, előre örülvén papiroson álló hatalmának. Azonban a' föld népe nyilván kimutatta elégületlenségét e' szándok ellen; ha egyszer vagy kétszer kellene katonai gyakorlást tenni, azzal nem sokat gondol-dolnának, de többé a' basának nem hisznek, nemzeti őrből könnyen le-het rendes katona 's ezt Szýriába vagy Arábiába küldék harczolni. Ali hát a' nemzeti őrség létesítésétől kénytelen elállni. Alexandria partjait egyre erősítik Szýriába álgyni 's hadi szert szállítanak, Európából ide 200 új vasálgyni várnak, 's mintha ilyl tömegtelen álgyni még elég nem volna, Ali megtámadtatás esetében 3500zat partra szándékozik hozatni; de ez mindnem elég a' rosettei 's damiattei part védelmezése 's Deltában egy hadosztály fölláttatása nélkül. A' basa közelében csak hosszu című 's pöffeszkedő embercsék vannak. kik azt hiszik, hogy nincs hadsereg a' vilá-gon, mely a' nagyhirű egyiptusit megverhetné. Az egész országban 1 maga okos ember a' basa, 's ő jól érzi milly erőmegfeszítésbe kerül a' kö-zelgő vihart lecsilapítani. — A' megszakadt alku újra élénken foly a' basá-val. Ausztria közbenjárulta által békés uton szeretne a' zavarnak véget vetni, mi azonban, minthogy az előleges föltétek közt Szýria átengedé-sét is kívánják, aligha fog sikerülni. A' török birodalom épségének föl-tartása a' jelszó, bár a' stambuli kormány naponkint fur's farag annak meg-döntésén; életrevaló ellenség, aztán ostobabarátok és árulok e' részben nagyon is kezére dolgoznak; száz kutya rágódik, marakodik a' derék konczon, 's Russzia képleg nyugalmasan nézi, 's midőn minden meg-van, az egészet épség fentartásostul zsebébe dugja. Ezen épségfentartás az miért M. Alinak szárnyát akarják szegni, vagy a' miért akadályoz-zák kelet ezen részében egy új birodalmat szilárd lábra tenni, hogy ha-lála után Anglia vagy Franciaország a' zavarosban annál biztosabban halászhaszon. Egyiptus hozzátartozóival derék, kövér konc az annak, ki körme közé tudja keríteni, 's ezért a' világbékét sem átálják diplomatai fogásokkal koczkaztatni. Eddigél Ali védelmezőleg állt, 's támadólag nehezen is fog állani. Ha a' birtokörökséget megadnák neki, az által leg-nagyobb zavarba jőne, mert függetlenség utáni vágyának, 's ármány-kodásának nem tudván más színes palástot adni, jelenre a' keleti kérdés-nek egy csapással vége lenne, 's a' esendszerető urak kelet miatt több évig édesdeden alhatnának. Ezután azon kérdés támadna: mit kell tenni a' török hajóhadal. Ezzre a' stambuli kormány meglehetősen befelelt új ka-pudánbasát ezen szavakkal nevezvén: mivel Stambulban új hadihajókat építnek, 's Ahmed b. még mindig Alexandriában, a' birodalom egyik ki-kötőjében tartózkodik, mi különben nem sokat tesz ha a' tisztekkel 's ka-tonákkal jól bánnak, szükséges volt új kapudánbasát nevezni, ki a' fegy-vertári munka felügyeletét vigye. Így van két kapudán b. is, de a' török-hajóhad vissza tér e' jsmét Stambulba, az más kérdés. Ali a' török kato-naságot maga nevében esketi hűségére, mit Ibrahim kevéssel a' nisíbi ütközet előtt tett az egyiptusival. A' török katonák ninesenek megeléglül-ve helyökkel, szeretnének hazajókba költözni, de sokkal gyávábbak mint sem valami nagyra elszánhatnák magokat. —

E s i g i u m.

A' hadminister rendelete szerint azon katona ki tolvajság vagy pa-rancsáthágásért büntetés alá vettetik, a' büntetés kiállása után más ezred-hez vitetik. A' tapasztalás ugyanis bizonyítja mikép az olly emberek új kör-ben igyekeznek magokat megjobbitni, míg gyakran azon ezrednél, hol előbb voltak bajtársaikól megutaltatvan, buncikbe visszaesnek. — Néhány nap óta mind két kamrában hevesen sarkalják a' minisztereket. A' melléküti törvényjavaslat alkalmával a' tanácsban Stassart b. hevesen megtámadá a' ministerséget, 's világosan kijelenté, mikép az ellenzés addig meg nem nyugszik, míg a' nemzet bizalmára méltó ministerség nem alakítatik. In-dítvány fog tétetni a' beverlooi tábor elosztására is, mely évenként többé kerül 60 ezer franknál. — Foére ur a' képviselői kamra febr. 19ki ülésé-ben egy biztosság kinevezését indítványzá mely 1, vizsgálja meg azon okokat, melyek az ipar 's kül kereskedés mostani szomorú állapotját elő-állíták. 2, mutassa meg mint lehet a' bajon segíteni. 3, az ipar 's kereske-dés érdekében terjesszen elő kereskedési 's hajózási rendszert. Az in-dítvány választmány elibe utasított.

Gabonaár: Pest, mar. 6dikán: Tiszta buza: 170, 160; 150 Ketszeres: 120, 126, 124; — Rozs 122, 120, 115; — Arpa 93, 90, 85; Zab 72, 70, 65; — Köles —, —, —; — Köles-kasa —, —, —; — Kukoricza 125, 122, 120; — pesti m. v. gurak.